

کد کنترل

302

F

302F

آزمون (نیمه‌تمتر کز) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۲

دفترچه شماره (۱)

صبح پنج شنبه
۱۴۰۱/۱۲/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

جغرافیای سیاسی (کد ۲۱۰۳)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: – روش تحقیق در جغرافیا – جغرافیای سیاسی (مبانی و ایران) – اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک – نظریه‌های جغرافیای سیاسی	۷۰	۱	۷۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سوالات و پایین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (روش تحقیق در جغرافیا – جغرافیای سیاسی (مبانی و ایران) – اصول و مفاهیم تئوپلیتیک – نظریه های جغرافیای سیاسی):

-۱ هدف تحلیل محتوا چیست؟

۱) مشخص کردن واحد تحلیل

۳) تحلیل داده های گردآوری شده

۲) کدام یک از طیف های زیر به طیف «فاصله اجتماعی» معروف است؟

۱) گاتمن ۲) لیکرت

۳) بوگاردوس

۴) ترسنون

۳- برای سنجش تأثیر متغیرهای سن و سواد بر درآمد افراد، از کدام آزمون آماری استفاده می شود؟

۱) خی دو

۲) من - ویتنی

۴) تحلیل عاملی تأییدی

۴- در کدام نوع تبیین، پژوهشگر سعی می کند نحوه کار کرد جهان اجتماعی را درک کرده و جهان هستی را از نگاه سایر افراد بررسی کند؟

۱) علی ۲) تفسیری

۳) ساختاری

۴) تحلیلی

۵- در کدام روش نمونه گیری، واحد اصلی مطالعه از طریق چند مرحله نمونه گیری پیوسته انتخاب می شود؟

۱) خوشه ای

۲) هدفمند

۳) احتمالی طبقه بندی شده

۶- اگر با خارج کردن یا اضافه کردن یک متغیر از مدل رگرسیون، R^2 تغییر قابل ملاحظه ای نداشته باشد، چه نتیجه های دارد؟

۱) نسبت به سایر متغیرها مستقل است.

۲) مستعد ایجاد هم خطی است.

۳) مقادیر آن دارای توزیع نرمال است.

۷- در خصوص ویژگی های یک تحقیق علمی، «قاعده تجاهی» به کدام معنا است؟

۱) ابهامات ذهن محقق از مسئله مورد بررسی و پیش داوری های ناقص

۲) ادراکات ذهنی محقق درباره مسئله مورد بررسی و دخالت تصورات ذهنی

۳) خالی بودن ذهن محقق از مسئله مورد بررسی و پرهیز از قضاؤت عجلانه

۴) اطلاعات نادرست محقق درباره مسئله مورد بررسی و پرهیز از اصول علمی

۸- در کدام مقیاس اندازه گیری می توان از آزمون خی دو استفاده کرد؟

۱) اسمی ۲) فاصله ای

۳) رتبه ای

۹- در روش شناسی کیفی پرسش های اصلی تحقیق کدام است؟

۱) «چه چیز» و «چرا»

۲) «چقدر» و «چند تا»

۳) «چه رابطه ای» و «چرا»

- ۲۳- طبق نظریه ادوار نظم سیاسی در ایران، کدام دوره را می‌توان «عصر حکومت ایالات و عشاير» نام نهاد؟
 ۱) مشروطه
 ۲) صدر اسلام
 ۳) حاکمیت اقوام درون فلات
 ۴) حاکمیت اقوام ترک پایه بیرون فلات
- ۲۴- طبق قانون تشکیل ایالات و ولایات و دستورالعمل حکام، مصوب دوره اول مجلس شورای ملی، کدام مورد جزء ایالات کشور ایران تعیین شده بود؟
 ۱) اصفهان و یزد
 ۲) لرستان و پشتکوه
 ۳) خوزستان و بنادر
 ۴) کرمان و بلوچستان
- ۲۵- کدام مورد از عناصر تشکیل‌دهنده حکومت محلی است؟
 ۱) حاکمیت
 ۲) قلمرو
 ۳) فرمانداری
 ۴) قانون اساسی
- ۲۶- بیشترین گسترش جغرافیایی اهل سنت در ایران مربوط به کدام شاخه است؟
 ۱) مالکی
 ۲) حنفی
 ۳) شافعی
 ۴) حنبلی
- ۲۷- از نظر ابن خلدون، کدام عوامل از منظر جغرافیایی، دو واحد سیاسی قدرتمند در قرن چهاردهم، به شمار می‌آمدند؟
 ۱) قلمرو و فعالیت
 ۲) اجتماع و روابط
 ۳) قبیله و شهر
 ۴) سیاست و جامعه
- ۲۸- کتاب «جغرافیای نظامی ایران» برای اولین بار بعد از انقلاب توسط چه شخصی نوشته شد؟
 ۱) عزت‌الله عزتی
 ۲) دره میر حیدر
 ۳) محمد رضا حافظنیا
 ۴) پیروز مجتبه‌زاده
- ۲۹- مهم‌ترین تحول که در تقسیمات فضایی دوره ساسانیان در ایران رخ داد، چه بود؟
 ۱) مرزبندی
 ۲) منطقه‌بندی
 ۳) تقسیمات ایالتی
 ۴) تمرکز‌گرایی
- ۳۰- مطالعات اولیه تأثیر جغرافیا بر سیاست و قدرت در جغرافیای سیاسی در ارتباط با کدام مورد است؟
 ۱) جهان ناشناخته
 ۲) جبر محیطی
 ۳) نقشه سیاسی
 ۴) جغرافیا و جمعیت
- ۳۱- اصطلاح «خطر خاکستری» در کدام‌یک از مناطق مطرح است؟
 ۱) اروپای غربی
 ۲) آسیای مرکزی
 ۳) آمریکای شمالی
 ۴) آفریقای جنوب صحراء
- ۳۲- «دوازه براندنبرگ» مربوط به کدام تحول ژئوپلیتیک است؟
 ۱) برچیدن دیوار برلین شرقی و غربی
 ۲) تقسیم چکسلواکی به چک و اسلواکی
 ۳) تهاجم نیروهای نازی به بلژیک و فرانسه
 ۴) ورود نیروهای ارتش سرخ به آلمان شرقی
- ۳۳- «ویلیام بولیت» برای نخستین بار کدام نظریه که ناشی از ترس گسترش قدرت کمونیستی شوروی از طریق چین به آسیای جنوب شرقی بود را مطرح کرد؟
 ۱) تئوری مهار دوسویه
 ۲) تئوری دومینو
 ۳) دکترین دوستونه
 ۴) دکترین شوک و حشت
- ۳۴- تجزیه یوگسلاوی در دهه ۱۹۹۰ در تضاد با کدام‌یک از مفاهیم و نظریات ژئوپلیتیک بروز یافته است؟
 ۱) ساختار مرکز - پیرامون
 ۲) ژئوپلیتیک مقاومت
 ۳) ژئوکنومی
 ۴) ژئوکالچر
- ۳۵- بنابر کدام رویکرد، ژئوپلیتیک در صدد کسب قدرت و تصرف ابزارها و اهرمها و فرصت‌های جغرافیایی و در نهایت چیره شدن بر رقیب است؟
 ۱) ضد ژئوپلیتیک
 ۲) ژئوپلیتیک مقاومت
 ۳) حل بحران از طریق تصرف فضا
 ۴) دانش رقابت و گسترش حوزه نفوذ
- ۳۶- در کدام رویکرد ژئوپلیتیک، وجود توپوگرافی فضایی میان جهان اول و جهان سوم رد می‌شود و هویت‌های ژئوپلیتیک مورد توجه قرار می‌گیرد؟
 ۱) سنتی
 ۲) انتقادی
 ۳) پست‌مدرن
 ۴) محیط‌زیست

- ۳۷- براساس نظریه گسل‌های ژئواستراتژیک فعال در جهان، کدام گزینه درست است؟
- ۱) گسل‌های ژئواستراتژیک امکان جابه‌جایی ندارند.
 - ۲) گسل مدیترانه بین اروپا و خاورمیانه غیرفعال است.
 - ۳) یک گسل ژئواستراتژیک جدید در ضلع جنوبی اوراسیا و منطقه اقیانوس هند فعال است.
 - ۴) گسل ژئواستراتژیک غرب اوراسیا آشوب‌زده‌تر و بحرانی‌تر از گسل شرقی آن است.
- ۳۸- در چارچوب نظریه آگنیو «موقعیت، محل و بار احساسی مکان» چه تبعاتی را برای مطالعات ژئوپلیتیک خواهد داشت؟
- ۱) سبب اعتباری گردیدن دانش ژئوپلیتیک خواهد شد.
 - ۲) توان آینده‌پژوهی مطالعات ژئوپلیتیک را ارتقا می‌بخشد.
 - ۳) عاملیت حکومت‌ها را در تدوین سیاست‌های ژئوپلیتیک آشکار خواهد نمود.
 - ۴) موقعیت آکادمیک ژئوپلیتیک را برای تهیه و تنظیم سیاست در هر کشوری ارتقا می‌بخشد.
- ۳۹- کدام اصطلاح، نشان‌دهنده الگوی رابطه بین دولت‌ها و کشورها براساس سطح قدرت آنها است؟
- ۱) ساختار نظام جهانی
 - ۲) ساختار موازنه قوا
 - ۳) ساختار روابط ژئوپلیتیک
 - ۴) ساختار فضایی ژئوپلیتیک
- ۴۰- با توجه به «نظریه ساختار ژئوپلیتیکی در حال ظهور جهان» بزرگترین سازه آب پایه جهان کدام است؟
- ۱) نفتا
 - ۲) آپک
 - ۳) ناتو
 - ۴) شانگهای
- ۴۱- عالی‌ترین سطح همگرایی بین کشورها کدام است؟
- ۱) سیاسی
 - ۲) اقتصادی
 - ۳) دفاعی و امنیتی
 - ۴) فنی و تخصصی
- ۴۲- کدام مورد به عنوان دوره «سیالیت ژئوپلیتیکی» است؟
- ۱) دوره جنگ سرد
 - ۲) دوره قبل از جنگ جهانی اول
 - ۳) دوره پس از فروپاشی نظام دوقطبی
- ۴۳- کدام مورد در ارتباط با محتوای ژئوپلیتیک رسمی از نظر «کلاوس دادز»، درست است؟
- ۱) کارکرد ژئوپلیتیک را در امور نظامی، کشورسازی و جنگ بررسی می‌کند.
 - ۲) نقش رسانه‌ها و اشکال فرهنگی عمومی در کنش‌های ژئوپلیتیک را بررسی می‌کند.
 - ۳) به الگوهای جغرافیایی سیاسی اشاره دارد که رهبران سیاسی برای اداره فضاهای رقابتی به کار می‌بنند.
 - ۴) به دنبال فهم این است که چگونه دانشگاهیان و تحلیلگران یک سنت فکری ژئوپلیتیک را به کار می‌گیرند.
- ۴۴- کدام مورد در ارتباط با «ژئوپلیتیک انتقادی»، درست است؟
- ۱) پیدایش نگرش انتقادی در فرانسه به کارهای سیمون دالبی برمی‌گردد.
 - ۲) پیدایش نگرش انتقادی در ژئوپلیتیک به دهه ۶۰ میلادی مربوط است.
 - ۳) شکل‌گیری ژئوپلیتیک انتقادی بر پایه نوشه‌های جان آگنیو در دهه ۸۰ است.
 - ۴) ژئوپلیتیک انتقادی ادامه‌دهنده ژئوپلیتیک سنتی قبل از جنگ جهانی دوم است.
- ۴۵- کدام کشور، به عنوان سرچشمه ایدئولوژیکی شکل‌گیری نیروهای افراطی و غیرقابل کنترل و نیز کانون صدور آن شناخته می‌شود؟
- ۱) پاکستان
 - ۲) افغانستان
 - ۳) عربستان
 - ۴) مصر
- ۴۶- کدام مورد از مشخصات بعد از دوره جنگ سرد است؟
- ۱) رقابت متوازن ابرقدرت‌ها
 - ۲) موازنه با حالت ایستا
 - ۳) بن‌بستی استراتژیک

- ۴۷- در آستانه جنگ جهانی اول، ایالات متحده آمریکا کدام بخش از آسیا را در تصرف خود داشت؟
 ۱) فیلیپین ۲) تایوان ۳) مالایا ۴) ماکائو
- ۴۸- ژئوپلیتیک به عنوان مطالعه تأثیر جغرافیایی الگوهای توزیع و تقسیم بر هدایت و رهبری سیاست‌های جهانی، بیانگر کدام ویژگی آن است؟
 ۱) تأثیر آرایش فضایی قاره‌ها - اقیانوس‌ها و الگوی توزیع منابع بر روابط میان دولت‌ها
 ۲) بر جسته کردن نقش قدرت‌های جهانی در سلطه‌طلبی جهانی
 ۳) رابطه جبری یکسویه جغرافیا بر رهبری سیاست‌های جهانی
 ۴) تبیین نظام سلسه‌مراتبی در روابط کشورها
- ۴۹- بخش غربی هلال بی‌ثباتی ژئواستراتژیک، متعلق به کدام منطقه از جهان است؟
 ۱) آسیای جنوبی ۲) خاورمیانه ۳) جنوب غرب آسیا ۴) بابلمندب و دریای سرخ
- ۵۰- کدام مورد از ویژگی‌های «نوار شکننده» است؟
 ۱) مناطق درگیر منازعات همسایگی که توانایی تغییر ساختارهای سیاسی منطقه‌ای را دارند.
 ۲) مناطق درگیر منازعات داخلی که احتمال جدایی آنها به‌واسطه مداخله همسایگان افزایش می‌یابد.
 ۳) مناطق درگیر منازعات همسایگی که به‌وسیله قدرت‌های عمدۀ خارجی مورد حمایت قرار می‌گیرند.
 ۴) مناطق درگیر منازعات داخلی که احتمال جدایی آنها به‌واسطه مداخله قدرت‌های عمدۀ خارجی افزایش می‌یابد.
- ۵۱- «آمریت سیاسی سرزمینی» اشاره به کدام بُعد کشور است؟
 ۱) نظامی ۲) سیاسی ۳) خصوصی ۴) جغرافیایی
- ۵۲- مفهوم «منطقه هسته» که ناظر بر ناحیه‌ای که کشور در درون یا پیرامون آن به وجود می‌آید، از کیست؟
 ۱) اتو تایل ۲) پیتر نیلور ۳) درونت ویتلسی ۴) ریچارد هارتشورن
- ۵۳- پایان حیات «گئوپلیتیک» در آلمان، کدام مورد است؟
 ۱) پایان جنگ سرد ۲) پایان جنگ جهانی دوم ۳) هم‌زمان با جنگ جهانی اول ۴) هم‌زمان با قدرت‌گیری نازی‌ها
- ۵۴- فردیش هگل، شکل‌گیری حکومت را در چارچوب کدام مورد می‌داند؟
 ۱) اخلاق ۲) شرایط طبیعی ۳) نهاد حکومت ۴) نظام قدرت
- ۵۵- کسب‌وکارهای جدید حکومتی به مثابه تبدیل «حکومت نگهبان شب» برابر با کدام مفهوم تعبیر شده است؟
 ۱) حکومت محافظ ۲) دولت بزرگ ۳) حکومت تسهیل‌کننده ۴) دولت رفاه‌گستر - صنفی
- ۵۶- کهنه‌ترین نگرش معرفت‌شناسی در جغرافیای سیاسی، کدام مکتب است؟
 ۱) فضایی ۲) محیطی ۳) ناحیه‌ای ۴) انتقادی علمی
- ۵۷- کدام مکان‌ها و فضاهای جغرافیایی در ذات ژئوپلیتیکی خود رابطه سلطه و زیرسلطه را پدید می‌آورند؟
 ۱) فضاهایی که وزن ژئوپلیتیکی و قدرت ملی بالایی دارند.
 ۲) مکان‌ها و فضاهایی که مرکز تجمع و اقدام فوری هستند.
 ۳) مکان‌ها و فضاهای دورافتاده اما قدرتمند
 ۴) مکان‌ها و فضاهای دارای کنش اجتماعی

- ۵۸- در حوزه کاربردی، هدف از تولید معرفت در جغرافیای سیاسی چیست؟
 ۱) جامع‌نگری مکانی
 ۲) فرایندسازی سیاسی
 ۳) شناخت جغرافیا از طریق سیاست
 ۴) برآوردن نیازهای مادی - معنوی بشریت
- ۵۹- کدام فرد، ملت را بهمراه یک جامعه خیالی تلقی می‌کند که وجود آن با ظهور «سرمایه‌داری چاپ» روزنامه و رمان در خلال قرن هجدهم امکان‌پذیر شد؟
 ۱) کارل مارکس
 ۲) آنتونی اسمیت
 ۳) ارنست گلتر
 ۴) بندیکت اندرسون
- ۶۰- در نظریه سیستم‌های جهانی، کدام عامل در الگوهای ژئوپلیتیکی بیشتر مدنظر تغییرات اجتماعی و اقتصادی قرار گرفته است؟
 ۱) سطح ناحیه‌ای
 ۲) سطح فرومی
 ۳) سطح محلی
 ۴) سطح کلان
- ۶۱- در کدام الگو، احساس خودگردانی محلی به تدریج شکل می‌گیرد و مبنای شکل‌گیری حکومت محلی، انطباق فضایی تجانس طبیعی و انسانی است؟
 ۱) اکولوژیک
 ۲) ساختاری
 ۳) دموکراتیک
 ۴) فئودالیتیک
- ۶۲- مفهوم «مکان جغرافیایی» در چارچوب کدام نظریه مورد چالش قرار گرفته است؟
 ۱) ناحیه‌گرایی
 ۲) جریان‌های فضایی
 ۳) پدیدارشناسی استعلایی
 ۴) جغرافیای سیاسی پستمدرن
- ۶۳- اندیشمندانی مانند روکان و اروین معتقد به تقسیم هویت به کدام مؤلفه‌های اساسی هستند؟
 ۱) تاریخ - نماد - عوامل نهادی - اسطوره
 ۲) سرزمین - عوامل نهادی - زبان
 ۳) تاریخ - سرزمین - نماد - عوامل نهادی
 ۴) سرزمین - عوامل نهادی - تاریخ سیاسی - اسطوره
- ۶۴- کدام مورد، معرف مفهوم «حفره‌های دولت» در جغرافیای سیاسی است؟
 ۱) مناطق اشغال‌شده مرزی که مورد ادعای دولت ذی‌نفع است.
 ۲) فضای جغرافیایی که دارای پتانسیل واگرایی قومی - مذهبی در پیرامون فضای ملی است.
 ۳) فضای جغرافیایی که در آنجا اقتدار دولت به نیروهای هرج و مر جطلب محلی انتقال یافته است.
 ۴) مناطق حاشیه‌نشین که در پیرامون فضاهای شهری شکل گرفته و خارج از کنترل حکومت‌های ملی هستند.
- ۶۵- کدام مورد، منطبق با نظریه «هگل» در باب حکومت است؟
 ۱) حکومت به عنوان قرارداد اجتماعی
 ۲) حکومت به عنوان پدیده الهی و ماوراء الطبيعه
 ۳) حکومت به عنوان حوزه‌ای مستقل از دین و اخلاق
 ۴) حکومت به عنوان ایجاد کننده فضایل اخلاقی و انسانی جامعه
- ۶۶- کدام مورد، از عوامل مؤثر در بازیگری و عمل سیاسی و کسب قدرت سیاسی در جامعه به شمار می‌رود؟
 ۱) قدرت نظامی
 ۲) تحصیلات عالی
 ۳) پایگاه قومی قبیله‌ای
 ۴) شخصیت کاریزماتیک
- ۶۷- کتاب «انسان‌شناسی جغرافیایی» اثر کیست؟
 ۱) تیلور
 ۲) راتزل
 ۳) شلین
 ۴) کانت

-۶۸- کدامیک از مناطق، برونگان روسیه است؟

(۱) کالینینگراد

(۳) اوستیای جنوبی

-۶۹- در هند و تانزانیا کدامیک از انواع تمرکز وجود دارد؟

(۱) ذاتی ساختی

(۳) ذاتی فضایی

-۷۰- قصه‌های «ماناس» که طولانی‌ترین شعر حماسی دنیا است در کدام جمهوری بر جای مانده از شوروی و با هدف متعدد ساختن طوایف پراکنده آن ترویج می‌شود؟

(۱) ازبکستان

(۲) قزاقستان

(۳) قرقیزستان

(۴) ترکمنستان

مشاهده کلید اولیه سوالات آزمون دکتری 1402

تیری سال 1402

و اطلاع می رساند، کلید اولیه سوالات که در این سایت قرار گرفته است، غیر قابل استناد است و پس از دریافت نظرات داوطلبان و صاحب نظران کلید نهایی سوالات تهیه و بر اساس آن کارنامه داوطلبان استخراج خواهد شد. در صورت تمایل می توانید حداقل تا تاریخ 24/12/1401 با مراجعه به سامانه پاسخگویی بینرنتی (request.sanjesh.org) نسبت به تکمیل فرم "اعتراض به کلید سوالات" / "آزمون دکتری سال 1402" اقدام نمایید.
ازم به ذکر است نظرات داوطلبان فقط تا تاریخ مذکور و از طریق فرم ذکر شده دریافت خواهد شد و به موارد ارسالی از طریق دیگر (نامه مكتوب یا فرم عمومی در سامانه پاسخگویی و ...) یا پس از تاریخ اعلام شده رسیدگی نخواهد شد.

عنوان دفترچه	نوع دفترچه	شماره پاسخنامه	گروه امتحانی
غرافیای سیاسی	F	1	علوم انسانی

شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح
1	4	31	3	61	1
2	3	32	1	62	2
3	3	33	2	63	1
4	2	34	3	64	3
5	1	35	4	65	4
6	2	36	2	66	3
7	3	37	4	67	2
8	1	38	1	68	1
9	1	39	3	69	2
10	4	40	2	70	3
11	2	41	3		
12	4	42	4		
13	1	43	4		
14	2	44	2		
15	4	45	1		
16	3	46	3		
17	1	47	1		
18	4	48	1		
19	2	49	2		
20	1	50	4		
21	4	51	4		
22	1	52	3		
23	3	53	2		
24	4	54	1		
25	2	55	4		
26	2	56	2		
27	3	57	1		
28	1	58	4		
29	4	59	4		
30	2	60	3		

خروج